

SLOVENE

Štev. 139. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 21. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6.50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Izsestati se računajo enostopna petivista (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za večkrat kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvira
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Trst in Amerika.

Minoli teden je v ogrski zbornici poslanec Ratkay očitati vladi, da tuji parobrodni družbi na leto žrtvuje 30 000 izseljencev. Ministrski predsednik grof Tisza je odgovarjal minolo sredo, da vlada, kar more, omejuje izseljevanje iz dežele; ako pa moderna država izseljevanja ne more pre povedati, mora je vsaj nadzorovati ter varovati izseljence na potu pred sebičnimi tujimi agenti. Vlada je pač sklenila pogodbo s družbo Cunard, da prevažja izseljence z Reke, ni pa pričela trgovine s sužnji, kakor je trdil Ratkay.

Ta sfera je dala povod, da se javnost bavi z vprašanjem, ali naj tudi avstrijska vlada potom zakona obrne tok izseljevanja skozi Trst. Doslej avstrijski izseljenci v Ameriko potujejo skoraj izključno skozi tuja pristanišča Hamburg, Bremen, Antwerpen in Genuvo. Prva leta so razne agencije neusmiljeno izkoriščale izseljence, ki niso znali tujih jezikov in so jim bile razmere v tujini večinoma neznane. Pa tudi v moralnem oziru so bili izseljenci večkrat na milost in nemilost izročeni brezvestnim agentom.

To je bil povod, da se je že 24. oktobra 1890 na Dunaju ustanovila družba sv. Rafaela, ki ima namen skrbeti za izseljence z dobrimi sveti in sicer, da razširja poučne spise, da nastavlja v tujih pristaniških zanesljive, raznih jezikov zmožne osebe, ki dajejo izseljencem potrebna pojasnila, in da izseljencem preskrbuje v pristaniških primerna prenočišča, menjava denar, izbira ladje itd. Enaka, jako razširjena družba je tudi v Nemčiji, ki z raznimi sredstvi podpira neizkušene in uboge izseljence, ki iščejo kruha v tujini.

Podružnico dunajske družbe sv. Rafaela imamo tudi v Ljubljani. Kakor znano, je bilo izseljevanje iz naše dežele zadnja leta že kar v modi, osobito z Dolenjskega in Notranj-

skega. Skoro petina kranjskega prebivalstva je v Ameriki, kjer si raztreseni po raznih krajih služijo kruha. Toda naši ljudje pobirajo stopinje za svojimi znanci in sorodniki preko nemških pristanišč, koder puščajo velike svote trdo prisluženega denarja. Po časopisih in v državnem zboru se je že večkrat izrazila želja, naj vlada po zgledu drugih držav uredi in nadzoruje izseljevanje, določi primerne parobrodne družbe in, če mogoče, obrne tok preko Trsta.

To vprašanje pa je zadnji čas postalo tem važnejše, ker sta dve parobrodni družbi »Austro-Americana« in »Cunard« pričeli voziti dvakrat na mesec iz Trsta do Novega Jorka. Vsled konkurence so cene sedaj razmerno jako nizke. Zato je mogoče, da se bodo ljudje iz južnih avstrijskih dežel izseljevali preko Trsta. Vožnja na morju je sicer nekaj daljša nego od Hamburga, toda Trst je pred pragom in revni ljudje, kar so večinoma izseljenci, gledajo v prvi vrsti na nizke cene.

Opetovano smo že naglašali, da je izseljevanje žalostna posledica slabih gospodarskih razmer, pereča rana na narodovem telesu. V tujino se selijo najboljše delavske moči, ki jih doma pogrešajo družine. Zato izseljevanja nismo in ne bomo nikdar priporočali. Toda so kraji, koder ljudje z največjim trudom ne zaslužijo vsakdanjega kruha, koder je iskota reden gost v hiši in so družine brez glavo v dolgeh. Tem ne more in noče nihče braniti, ako morajo zapustiti svoje domove in si v tujini iskati zaslužka. In s tega stališča se strinjamo z mislijo, da hoče vlada izseljevanje iz južnih dežel obrniti preko Trsta ter ondi zgraditi veliko sgradbo za prenočišča izseljencem. To je nekaj, a ne vse, kar je potrebno za varstvo in nadzorstvo izseljevanja. Vlada bo moralala poskrbeti za zanesljive osebe, ki bodo skrbale za izseljence pri odhodu, med vožnjo in ob prihodu v novi svet. Odločno bi

namreč morali oporekati, ko bi vlada kakorkoli dajala domače sinove tujcem v najem, kakor je Ratkay očitati ogrski vladi, in bi s s tem nehoté še pospeševala izseljevanje. Sicer pa bode vlada menda že v bodočem zasedanju državnemu zboru predložila določni načrt zakona.

Danes hočemo svoje rojake le opozoriti, da so v Trstu ustanovili podružnico sv. Rafaela, ki prične delovati dne 29. junija. Z največjim veseljem pozdravljamo to delo krščanske ljubezni; čast možem, ki hočejo žrtvovati proste ure v blagor ubogih izseljencev. Začetek bode težak, a s časom more podružnica v zvezi z ljubljansko premagati največje težave, ako prijatelji ljudstva in merodajni faktorji storé svojo dolžnost. Na glašamo pa, da ta podružnica ni nikaka agentura za izseljevanje, marveč le mednarodni odbor, ki v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku izseljencem daje potrebna pojasnila. Na slovenske dopise odgovarja g. Andrej Furlan, kaplan pri novem sv. Antonu v Trstu, via Vincenzo Bellini št. 2; na italijanske dopise odgovarja g. Anton Germek, kaplan pri sv. Antonu, via Giacinto Gallina št. 6; na nemške pa g. Ludovic Dean, predsednik katol. družbe via del Toro št. 5.

Rusko - japonska vojska.

Strašna katastrofa na morju.

Skrydlov je potopil več japonskih transportnih ladij. Katastrofa je morala biti velikanska, ker Japonci o številu žrtev trdovratno molče in ker vlada po Japonskem silno ogorčenje proti admiralu Kamimura. Uradnega japonskega poročila še vedno ni. O tej katastrofi, katero je Japoncem zadal Skrydlov s par kroglijami, smo dobili še naslednja poročila: Petrograd, 19. junija. Podadmiral Skrydlov brzojavlja carju Nikolaju: 15. t. m. je srečala naša križariška divizija v korejski cesti japonski prevozni parnik »Izumimaru«,

ki je vozil čete ter se približeval japonskemu obrežju. Ko je pretekel čas, katerega smo mu določili za spuščanje rešilnih čolnov, katerih se je poslužil le del posadke, potopili smo parnik s kroglijami iz naših topov. Kmalu nato smo zapazili od jugovzhoda prihajati parnika »Htasimaru« in »Sadumaru«, ki sta vozila čete, oziroma konje in material za železnico. Ker se parnika nista hotela udati, potopili smo ju, ko je potekel določeni rok, s torpedami. Japonci so torej izgubili tri prevozne parnike z vsebino več kot 15 tisoč ton, del vojaštva in moštva, kakor tudi mnogo vojnega in železniškega materiala.

Berolin, 20. junija. »Lokalanzeiger« poroča iz Tokia: Ljudstvo je razburjeno radi nezgod na Cungarski morski cesti. Napredna stranka je imela včeraj shod, na katerem je sprejela resolucijo, s katero zahteva od vojnega in mornaričnega ministra natančnejših podatkov, kaj hoče ukreniti v varstvo prevoznih ladij, in kako hoče nastopiti proti osebam, ki so zakrivile to nesrečo.

Tokio, 20. junija. Vladivostocko brodovje je izginilo pri Henašisaki ter plulo proti severu. Istega dne, ko so Rusi napadli japonske prevozne parnike, je bilo v Korejski cesti 13 japonskih prevoznih parnikov. Ker se je ruskemu brodovju posrečilo uiti, sedaj japonsko prebivalstvo napada admiral Kamimuro. Admiral Kamimura bo, ako se Rusom posreči, dospeti v Vladivostok, moral skoro gotovo odstopiti.

Hakodate, 20. junija. Včeraj je došel sem neki ameriški parnik s petrolejem iz Sangaja. Njegov kapitan pripoveduje, da jih je pri Čugaru ustavila neka ruska bojna ladja. Častniki, ki so došli na krov, so pripovedovali, da so 15. t. mes. potopili tri japonske prevozne parnike. Na krov so vzeli 40 Japoncev, katere so rešili potopa.

Tokio, 19. junija. Admiral Kamimura se je včeraj vrnil na svoje operacijsko opirališče, ne da bi bil videl ruske ladje.

LISTEK.

Sanje v noči pred konferenco.

Iz dijaškega življenja. Spisal Blagoljub.
(Konec.)

Molče se je poklonil zboru in se vsedel. Nato se je vzdignil Zeehe in začel:

»Ne morem reči, da se ne uči rad zgodovine. Rad sem jo učil in z veseljem se jo uči. Tudi tega mu ne morem zameriti, da s neko hladno površnostjo prebira moje slavospeve o starih Germanih. Jaz sam čutim, da sem predaleč zagazil v svojem germanofilstvu, zato je mu odpuščam, zlasti ker vem, da je Slovan. A nekaj drugega je, kar me boli, česar mu ne morem odpustiti. Najčudnejše in z največjim zanimanjem prebira pikantna mesta, ki sem jih, kot resnicoljubni zgodovinar, moral sprejeti v svoje delo. Tega mu ne morem odpustiti, to je kaznjivo!«

Nato se je vzdignil Wapler in prišel:

»Kakor je že moj prednik tožil o moralni, tako moram tudi jaz, in to tem bolj, ker sem se že v življenju vedno zanj boril. Nikakor ga ne grajam raditega, ker se

ne uči po moji knjigi, nasprotno, še pohvaliti ga moram, ker rad in verno posluša razlagovalca moje knjige, kajti moja knjiga je res že zastarela. A grajati ga pa moram tem strožje raditega, ker se ne ravna po naukih, ki jih sliši. Ker nam je dal Bog oblast in povelje kaznovati, kjer je treba, zato predlagam, da ga kaznujemo!«

Nato je vstal njegov sosed, vitez Močnik, pogladil si z desnico nepokorne brke in začel s trdo, neizprosno besedo:

»Mogoče mislite, slavnega gospoda, da ga bom zagovarjal, ker je moj rojak in celo bližnji sosed? Ne, ne bom ga zagovarjal, vreden je kazni, popolnoma je vreden kazni, ki jo je predlagal pravični Ciceron, da, še večjo kazen je zaslužil. Saj nikdar ne pogleda algebre, nikdar ne odpre geometrije, kaj še le logaritmov! Ko sem bil jaz v njegovih letih, sem brskal po logaritmih, kakor kak navdušen mlad pesnik po Preširnu. Pa to še ni dovolj! Se norčuje se — nesramnež! — iz Pitagorove vede; pravi, da je mnogo pametnejše, verze verižiti, kakor pa številke spleitati! Ali ni to najekrajnejša predrznost? Logaritmi pa verzi! Ali se da to sploh primerjati?! Sramujem se, da teče le kaplja moje krvi po njegovih žilah. Kaznuj-

mo ga, kaznujmo ga, malopridneža, z največjo, najhujšo kaznijo!«

Grobna tišina je zavladala po teh besedah, meni je kar sapa zastajala, poln strahu in groze sem se tiščal pod odejo. Tu se je vzdignil zopet nov govornik, doktor Wallentin.

»Kar se tiče fizike, mu ne morem ničesar očitati, pa tudi hvaliti ga ne morem. Za fiziko nima pravega zanimanja, a tega mu ne zamerim, ker vem, da mu ga niti knjiga, niti učitelj ne vzbujata, kakor bi bilo potrebno pri mladini. Da bi prej to spoznal, kar zdaj vem, ej, vse drugače bi spisal knjigo! Tudi dijaki bi potem drugače študirali in drugače znali. Jaz ne predlagam nobene kazni.«

Zopet tišina. Nihče se ni gnil, le Močnik je nevoljno pogledal na govornika. Nato je vstal Goethe in prišel obsodbo:

»Ne poznam še dolgo časa tega dijaka, a kolikor sem ga do sedaj spoznal, se mi ne zdi še tako napačen človek. Le to mi ni ljubo, da on najraje prebira tiste pesnice, katerih se še sedaj le z rdečico na usahlem lici spominjam. Kar je pa pravih biserjev v moji Muzi, te pa le prepovršno prebira. Tudi me je jezilo, da mi je smešil vzvišeno odo-

»Meine Göttin«, pa to so le malenkosti, to se mu nazadnje še odpusti. Jaz, kakor tudi moj prijatelj Schiller, predlagava, naj se sicer kaznuje, toda le z majhno kaznijo.«

Ko je to izgovoril, si je popravil svoj zeleni frak in se vsedel. Nato se je vzdignil sv. Metod in začel z mogočnim, povzdignelim glasom:

»Bratje, ne sklepajmo prehitro sodbe, kajti »ne sodite, da ne boste sojeni!« Res se je dijak Vincil večkrat pregrešil, toda, bratje, odpuščajmo, kakor je On odpustil, ki je nas odrešil! Tudi meni ni vse po volji, kar dela v staroslovenščini, toda človek je slaboten, lahko pade. Sreče me zaboli, ko vidim, kako površno čita evangelije, ki sva jih z bratom poslovenila, da gleda le na obliko in besede, ne pa, kar je glavna stvar, na vsebino in jedro. Toda jaz mu po vzgledu Odršenikovega odpuščam. Bratje, odpustimo mu in prosimo, da se poboljša, ako je božja volja!«

Globoka tišina je zavladala po teh besedah. Wapler je s svetim spoštovanjem pogledal na Metoda, le Močnik in Ciceron sta nejevoljna teptala z nogama pod mizo. Tu pa se je vzdignil sivi starček, slepi Homer izza mize in začel:

»Potolazi, o Muza nebeška, razdražena

Tokio, 20. junija. Iz Simonosekija poročajo, da so alihali tam streljanje topov. Tam prevladuje mnenje, da je vladivostoško brodovje zopet v Korejskem morju.

Tokio, 19. junija. Prevozni parnik „Izumimaru“ so Rusi v sredo blizu Ošime potopili. Potnike in moštvo je rešil „Gromoboj“.

Tokio, 19. junija. Ko so Rusi potopili prevozni parnik „Izumimaru“, pluli so dalje proti Hokajdi.

Tokio, 19. junija. Jadernici „Javata“ in „Ansej“ so Rusi v četrtek potopili med otokoma Oku in Kojims. 37 oseb, ki so se vozile na njih, so došle popoldne v Jesai. Vladivostoško brodovje je na svoji poti došlej potopilo pet japonskih ladij.

Petrograd, 20. junija. (Uradno.) Danes je došla sem Skrydlova brzojavka, v kateri Skrydlov javlja, da se je vrnil v Vladivostok, ne da bi bil izgubil kakega moža in ne da bi se mu poškodovala kaka ladja.

Bitka pri Vafankovu.

London, 20. junija. O bitki pri Vafankovu poroča Reuterjev dopisovalni urad: General Oku je pričel 13. t. m. v treh od delkih prodirati. Boj se je pričel 14. t. m. popoldne ob 3. uri, in sicer ga je pričelo topništvo. Rusi so imeli 98 topov ter so do večera pridno streljali na sovražnika. Ponoči so zasedli Japonci grič Venšiatun in neki grič zahodno od Fayunkava. En del Japoncev je prodiral ob reki Fučov ter imel veliko izgub, ker so Rusi močno streljali na nje. Temu oddelku je došel na pomoč oddelk pehote in topništva, na kar so združene čete pregnale Ruse od Talančena, zasedle tamkajšne višave ter odločile zmago. Med tem je mnogo trpelo japonsko desno krilo. General Oku mu je moral poslati rezervo na pomoč. Rusi so se branili zelo hrabro. V nekem kritičnem trenutku obšla je japonska konjenica ruske vtrdbe ter jih napadla na levem krilu. Desno ravno so bili od obeh strani obkoljeni, vendar so se Rusi še vedno hrabro branili. Na umikanju jih japonska konjenica ni mogla zasledovati.

Tokio, 20. junija. General Oku poroča, da je dal pokopati 1516 na bojišču pri Telisu padlih Rusov. Razven tega so Rusi sami, kakor pripovedujejo domačini, pokopali mnogo mrtvecev ali jih pa odnesli.

Petrograd, 20. junija. V dobro poučenih krogih se boje, da je general Stakelberg želočen od drugih ruskih čet, ker so Japonci zasedli vse važnejše točke okoli Kajčova.

Liaojan, 20. junija. Došle so vesti o večjih bojih na jugu. Blizu Kajčova se baje bje bitka. V severni smeri je vozil en vlak z ranjenci. Nadaljni vlaki slede.

London, 20. junija. General Kuroki je odposlal oddelke na pomoč armadi pred Port Arturjem ter koncentruje svoje glavne čete za defenzivo proti novim ruskim poizkusom rešiti Port Artur japonske oblege. Zadnji begunci iz Port Arturja, ki so došli v Čfu, poročajo, da Japonci stoje 12 km severno od Port Arturja.

srca, da bodo pazno in nepristransko poslušali moj svet! Kdo je rešil Odiseja iz tisoč stisk? Kdo je podelil junaškim Ahajcem zmago nesmrtno? Kdo drug, kakor bogovi. Večna naj vaša bo slava, nesmrtni olimpski bogovi! Kdo naj otme Vinofila pred zevajočim prepado? Večni bogovi! — Zbrani prijatelji, pošljimo Vinofilu v spanju boginjo sanj, ki naj mu jako živo nariše pretečo nevarnost, ki naj mu pokaže prepad, pred katerim stoji, ki naj mu pokaže pot, po kateri zopet lahko pride do prejšnjega blagostanja! To je moj nasvet. Mislim, da je pravičen in pameten, dasi se sedanj svet norčuje iz takih božjih selov in jih zasmehovaje imenuje „Deus ex machina“, pa meni to nič ne dé, jaz se, kakor tudi vi, nič ne menim za zemljane. Prijatelji, ali sprejmete moj nasvet? Kdo je zoper?“

»Vrlo! Vrlo dobro!« je odmevalo od vseh strani, le Močnik in Ciceron sta nekaj godrnjala, pa kaj sta hotela proti vedini!

Potihoma, kakor so prišli, so zborovalci zopet odhajali. Zadnji je odhajal Ciceron, venomer je godrnjal, še izmed vrat sem čul njegovo godrnjanje, vedno glasneje in glasneje mi je prihajalo na uho. Slednjič se v apnem pokonci in zaslišim prav razločno, kako je klicala naša gospodinja: »Fantje, vstanite, alé, ura bo sedem!«

Petrograd, 20. junija. Ruske izgube pri Vafankovu cenijo na 4000 mož. Japonci prodirajo proti Kajčovu. Kurokijeva armada koraka proti Mukdenu.

Petrograd, 20. junija. Tu se govori, da so Rusi pri Telisu izgubili le 1500 mrtvih in 700 ranjenih. Trije japonski eskadroni so bili popolnoma uničeni. Japonske izgube cenijo tu na 6000 mrtvih.

London, 20. junija. Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Liaojana: Med bitko pri Vafankovu je streljalo na ruske vtrdbe 50 japonskih topov. Posebno grozovito so delovale šrapnele. Bitko je odločilo topništvo. Rusi so obšli japonsko levo krilo, ki pa se je hitro obrnilo ter napadlo v treh oddelkih ruske izvrstne vtrdbe. General Kuropatkin je v nekem armadnem povelju poslal čete, naj ne obupaio. Japonci pred Port Arturjem dovažajo obležne topove. Ker so se Rusi pred japonsko premočjo po bitki pri Vafankovu umaknili in ker prodirajo Japonci v vzhodni in severovzhodni smeri, pričakovati je še večjega boja v južnovzhodni pokrajini.

Pariz, 20. junija. General Kuroki je odposlal k Okujevi armadi divizijo, ki se je udeležila boja pri Vafankovu. Ta koraka proti Kajpinu, kjer se pripravljajo odločilna bitka med večjim delom ruskih čet in več kot 100.000 Japonci.

Berolin, 20. junija. Dopisnik »Berl. Tageblt.« poroča iz Liaojana: »V tridnevem boju 14., 15. in 16. t. m. med Vafankovom in Činminom se je borilo 32 rus. bataljonov pod baronom Stakelbergom. Bitko je odločila premoč japonskega topništva. Port Artur se zamore po mojem mnenju braniti najmanj štiri mesece.«

General Stakelberg.

Generalni poročnik baron Gregor Karlovič pl. Stakelberg, poveljnik 1. sibirskega kora, je bil rojen leta 1851. ter prišel kot paže na petrogradski dvor. Leta 1869. je bil imenovan za korneta prvega reda, 1873 pa za stotnika. Leta 1886. je postal poveljnik 25. dragonskega polka in štiri leta pozneje transkaspiske kosaške brigade z naslovom generalni major. Leta 1897. je poveljeval 15. konjeniško divizijo ter bil 1901 poveljnik 2. sibirskega vojnega kora. Kot tak se je odlikoval proti kitajskim boksarjem ter postal 1892 poveljnik 1. konjeniškega kora in kmalu nato poveljnik čet mandžurske armade. Tudi v turški vojski se je odlikoval baron Stakelberg ter bil odlikovan z različnimi redovi.

Port Artur.

London, 20. junija. »Daily Mail« poroča, da so Japonci ruskim bojnim ladjam zaprli povratek v portarturski pristanišče. (P)

Petrograd, 20. junija. Ruska brzojavna agentura poroča iz Mukdena: Iz Port Arturja poročajo, da je 12. t. mes. oddelk prostovolcev pregnal Japonce iz njihovih utrdb vzhodno od lunvantianske doline. — 13. t. m. so prodirali trije japonski bataljoni iz Sachiumao proti lunvantianskem zalivu, toda te sta na njihovem prodiranju ustavila dva oddelka ruskih prostovolcev združena z na pomoč došlo stotnijo mejne straže. Križarica »Novik« je streljala s torpedovkami v vred na sovražne torpedovke ter prisilila sovražno pehoto, da se je morala po nekoliko streljih — umakniti.

Petrograd, 20. junija. Dopisnik ruske brzojavne agenture brzojavlja iz Mukdena: Po kitajskih poročilih so Rusi še vsak napad na Port Artur odbili ter povzročili Japoncem mnogo izgub. Kakor poročajo, ovirajo ruske prednje straže sovražnikove poiskuse, napasti Port Artur od suhe strani. Japonski armadi nedostaje na Liaotunu živil.

Petrograd, 20. junija. Ruska brzojavna agentura poroča iz Liaojana: Iz Port Arturja sem došla poročila trdijo, da do 14. t. m. niso napadli Japonci Port Arturja niti od morske niti od suhe strani. Japonci so poizkušali četrtkrat blokirati pristaniški vhod s štirimi »branderji«, toda branderje so ruske baterije potopile, predno so pripluli do vhoda.

Junaštvo ruskih žensk.

»Ruski Invalid« je prinesel sledečo drtice odevica boja na reki Jalui. V prvih vrstah, v času razjarjenih spopadkov naših z Japonci, strmeli so vsi nad tremi drznimi jezdeci v sivih vojaških plaščih. Le-ti jezdeci so se pojavljali sedaj tu, sedaj tam z najpotrebnejšimi pripravami za obvezanje ran. Previdnost božja varovala jih je sovražnikovih krogelj. Pozneje se je dokazalo, da so ti jezdeci bile ženske in sicer žene udeležencev boja. Dopisnik »Nov. Vrem.« imenuje te tri ženske, ki so pokazale tako junaštvo v tjurečenskem boju in sprejele vlogo usmiljenih sestri. To so bile soproge: poveljnika 22. polka, gcspa Groмова, častnika konjasko gornje baterije Sčegoljeva in nadzornika divizijskega lazareta, Makarova. Plašč prve je bil

ves prebit od krogel. Ko so Japonci prišli k lazaretu in so, ne glede na znamenje »Krasnega Križa«, streljali po njem in ubili in ranili nekaj konj, ni se ganila s svojega radovaljno izbranega si mesta niti ena teh ruskih junakinj.

Strela v zrakoplov.

Berolin, 19. jun. »Lokalanzeiger« je poizvedel, da je na vojaškem vežbišču v Sčulu strela udarila v zrakoplov zrakoplovnega bataljona. Zrakoplov je takoj ekaplodiral in zgorel. Težko so ranjeni dva podčastnika in en vojak.

Še en ruski poraz?

Pariz, 19. junija. Iz Petrograda poročajo nekateri francoski listi, ki so sicer Rusom prijazni, sledeče: Sem so došla poročila, da se je razven Stakelbergovega poraza, bila še bitka v okolici Daline, kraju ležečem med Sinjenom in Kajčovom. Ruski pomožni kor, katerega je general Kuropatkin poslal Stakelbergovim četam na pomoč, je baje tam zadel na Japonce ter bil prisiljen, se po mnogih izgubah umakniti nazaj. Ruski generalni štab je sklenil, storiti vse, da se prepreči japonsko prodiranje v tej smeri. Ako se sovražnik res po lasti Kajpina, katerega je že pričel ob streljevati, bo neomeien gospodar proge od Nučvana do Port Arturja.

Mladodehi vztrajajo v boju proti vladi.

Tabor. Poslanec Kramar je na shodu mladočehskih zaupnikov v Taboru dejal, da je češki narod močan dovolj, da prenese neprijaznosti dunajske vlade. Narod vé, da si more gospodarski sam pomagati po svojem lastnem delu in svoji lastni moči. Zahteve narodove bodo zmagale, če se jih je tudi treba počasi priboriti. Kramar je dejal, da bodo Mladodehi vztrajali v dosednji svoji taktiki.

Avstrija in Kitajska.

Kitajskega poslanika Qi-Ta-Čana, ki zapusti Dunaj, je sprejel cesar František Jožef I. v avdienci. Cesar je poslaniku naročil, naj sporoči pozdrave kitajskemu cesarju in cesarici, in je poudarjal svojo zadovoljnost, ker je Kitajska v sedanj ruskajaponski vojski nevtralna. Cesar je prosil kitajskega poslanika, da bi Kitajska pri naročilih novih vojnih ladij, orožja in vojnih potrebščin upoštevala avstrijsko industrijo, ki se lahko ponaša s svojim tehničkim razvojem. Kitajska se bode prepričala, da bodo avstrijski podjetniki točno izvršili kitajska naročila. Želel je tudi, da bi se pomnožile trgovske zveze med Avstrijo in Kitajsko.

Finančna samostojnost Hrvaške.

Ogrska regnikolarna deputacija je večeraj po daljši razpravi sprejela finančno pogodbo s Hrvaško in sklenila, da bode skupna seja s hrvaško regnikolarno deputacijo ob 5. uri popoldne.

Vlada in Rusini.

Znano je, da Rusine v Galiciji zatirajo Poljaki in da od časa do časa vplamti staro sovraštvo Rusinov proti Poljakom. Zadnji čas so vzbruhnili ob vojaškem novačenju v kosojskem okraju nemiri proti Poljakom in židom. Rusini so tudi poskusili pretrgati brzojavno zvezo, a to so preprečili orožniki. Šele ko so v okraj poslali vojaštvo, se je rusinsko prebivalstvo pomirilo. V zadnjem času je pa vlada razpustila 14 rusinskih telovadnih društev.

Narodno sovraštvo na pokopališču.

Nekatere občine pri Karbiu so zapovedale, naj se vsi nagrobni kamni s češkim napisom odstranijo s pokopališč. Kakor se kaže, politična oblastva nočejo storiti ničesar proti tej odredbi. Sedaj se pa poroča, da je izdala občina Sadovic, kjer je ena tretjina prebivalstva češka, zapoved, da se morajo češki nagrobni napisi odstraniti tekom štirinajstih dni.

Nemščina v ogrskem državnem zboru.

V večerajšnji seji ogrskega drž. zbora se je poslanec Olaj pritožil zato, ker je ministrski predsednik zapovedal debrecinskemu županu rešitev nekega nemškega dopisa avstrijsko ogrskega konzula v Galacu. Olaj je smatral ministrov ukaz protizakonitim. Min. predsednik povdarja, da je, kakršen je sedaj dejanski položaj, nemščina službeni jezik diplomacije. (Opozicija burno ugovarja; medklici: Kje je to zapisano? Kateri zakon določuje to?) Nisem se skliceval na nikako zakonsko določilo, marveč na dejstvo, ki traja od l. 1867. nepretrgoma, da je poslovni jezik za zunanje zadeve in za diplomacijo nemščina. Naročilo sem debrecinskemu županu, da mora rešiti tudi nemške vloge onih oblastij, ki so zavezane dopisovati s ogrskimi oblastmi ogrsko, to pa zato, ker nikakor ne gre zaradi službe in reda, da bi si oblasti zaradi narodnostnega prepira dopisovale, marveč naj, če se zgodi tak slučaj, določna oblast predloži pritožbo na višje mesto.

Minister ne bode nikdar odobril nastopov, kakoršen je bil debrecinskemu županu.

Opozicija je nato povzročila velik nemir, deževale so psovke na min. predsednika in mnogo poslancev je bilo pozvanih k redu. Poslanec Kubička je zbornica izročila imunitetnemu odseku.

Poslanec Ratkay je zahteval, da mora predsednik poklicati min. predsednika k redu, ker je ministrov pojasnilo kršenje ogrskih zakonitih določb. Predsednik je izjavil, da sme to, ako hoče, storiti zbornica. Ko se je poleg nemir, je zbornica nadaljevala razpravo o ureditvi plač železničarjem.

Stremayr na smrt bolan.

Dunajsko Novo mesto. Bivšega predsednika najvišjega sodnega dvora, tajnega svetnika in večletnega naučnega ministra Karola pl. Stremayrja je zadel mrtvoud. Previden je bil sv. zakramenti. Da bi okreval, dvomijo, ker je že 81 let star.

Z Balkana.

Turčija je sklenila in podpisala z otomansko banko pogodbo, vsled katere bode banka prevzela izplačevanje reformnega orožništva in sicer 250.000 funtov na leto. Poslaništvom tujih velevlavstij je turška vlada takoj odposlala prepis pogodbe.

Vlada je prepovedala uvoz in porabo kekodilnega natrona in ciankalija.

Urednika Radovanica je 19. t. m. v Nišu napadel nadporočnik Šujević in ga težko ranil s sabljo. Radovanic je na častnika streljal in ga tudi ranil. Napad je povzročil neki članek.

Turška vlada dolži Armence, da so v sporazumu z makedonskim odborom izzvali Kurde, ki so nato pričeli s klanjem Armencev.

Kajmakan v Ohridi je zaprl kucovalsko cerkev.

V Atenah se je ustanovil grško-makedonski odbor, ki izjavlja, da bode duval Grke v Makedoniji in da bode odsej maščeval vsak umor, ki se bode izvršil nad kakim Grkom.

Srbska policija je zaplenila vso obleko umorjene kraljice Drage.

Ponemčevanje Bosne.

Nemci se v Bosni vedno bolj množe in je bilo ob zadnjem ljudskem štetju v Bosni 900 nemških rodov in 4900 osebami, a sedaj je že 980 nemških družin s 5300 osebami, ki se skoraj vsi pečajo s poljedelstvom. Tri kolonije namreč Windthorst, Maglaj in Rudolfsthal imajo katoliške, Branteve, Franc Jožefova dolina, Kralupi, Ukringskilug, Doberlin in nekaj manjših kolonij pa imajo protestantske nemške priseljence. Vseh Nemcev je v Bosni približno 30.000. V Sarajevu imajo Nemci dva nemška lista in tudi nemško gledališče; Nemčija ima v Sarajevu tudi svojega konzula in Nemci delajo na to, da bi v Bosno privabili kar največ Nemcev iz Prusije. Nemški »Drang nach Osten« dela sistematiško na to, da si napravi most ne le do Trsta, marveč tudi do Carigrada.

Nemiri v Armeniji.

Angleški poslanik O' Connor v Carigradu je velikemu veziru in ministru za vnanje zadeve predal brzojavna poročila angleškega konzula v Mušu, v katerih se naglašja da je stanje Armencev v muškem okraju nezuosno. Med Armenci vlada splošna panika, ker se bojé novega klanja. O' Connor je odločno zahteval od Turčije, da naj prepreči nova grozodejstva Kurdov med Armenci in je Turčiji zažugal, da bode Angleška poslala bojno brodovje proti Turčiji, ako se ponové grozodejstva v Armeniji.

Italijanska zbornica.

Pri proračunski razpravi vojnega ministrstva v italijanski zbornici je povdarjal socialistički poslanec Colajanni, da mora biti vojna moč podrejena onim splošnim načelom, katere vodijo državno politiko. Domo-vine ne smemo postavljati v nevarnost vsled sanj, in zato se ne smejo prirejati prireditve, ki bi lahko povzročile vojsko. Ministrski predsednik Giolitti izjavi: Pridružim se besedam Colajannija, vlada se ne bode udala vplivu kake stranke v kateremkoli oziru. Kdor se bode mešal v vprašanja vnanje politike z namenom, katerega je označil Colajanni, se bode smatral sovražnikom domovine. — Ost v razpravi je bila naperjena proti znanemu Garibaldijevemu oklicu proti Avstriji.

Iz brzojavk.

Dunaj. Cesar je danes sprejel turško odposlanstvo, ki mu je izročilo sultanov red. Zvečer je v Schönbrunnu dvorni obed.

Meran. Nemški prestolonaslednik in princ Eitel Fritz sta došla za več dni sem.

Belgrad. »Stampa« poroča, da je policija zaplenila vso obleko kraljice Drage ter izroči cenilno svoto njenim sestram, da

prepreči vsako kazanje teh oblek. Poročne obleke ne morejo nikjer dobiti. Spalno sobo kralja Aleksandra, za katero je Anglija ponujala velikanke svote, bo dala kraljica Natalija baje za zgati.

Cetinje. Poslanik srbskega kralja, kabinetni šef dr. Nenadović, je izročil 20. t. m. knezu Nikolaju red Karagorgjevičeve zvezde ter v nagovoru omenjal prijateljstvo in bratstvo obeh narodov.

Sofija. Knez Ferdinand je došel sem ter nato odpotoval proti Evksinogradu.

Štajerske novice.

Š Pri Novicerkvi je umrl čast. gosp. Kočvar Jakob. Nam se piše, da se je pogreb vršil minolo soboto. Prišli so, če tri službeno zadržane duhovnike domače dekanovine izvzameš, vsi bližnji sobratje in dva duhovnika sosednje dekanovine konjiške. Pogreb vodil in v cerkvi nagrobno govoril in sv. mašo popeval je p. n. gosp. dr. Gregorec, kanonik dekan. Iz govora povzamemo, da se je Kočvar narodil v Žalcu dne 16. julija 1841. Izmed osmero otrok je bil najmlajši in je preživel vse svoje starejše brate in sestre. Gimnazij obiskoval je v Celju, Sprigovale prišajo, da je vse razrede dovršil z odliko. Tudi v bogoslovju v Mariboru napredoval je izvrstno. Duhovnik postal je dne 29. junija 1865, a v službo dušnopastirsko stopil je sledečega leta v Artičah pri Brezicah, kapelanoval je tudi v Sevnici, na Slatini, pri Sv. Juriju ob južni železnici, v Koprivnici in v Konjicah. Tu je vsled bolezni izstopil iz službe ter ga je pod svojo človekoljubno streho vzelo dobro srce gosпода kanonika dr. Gregorca, kjer je preživel malone petnajst let. Gospod Kočvar je kot izobraženec bil obnašanja prijaznega, oseba pnižna in miroljubna, učen, zvedena v bogoslovju, v zgodovini in v prirodoslovju, obvešanje z njim bilo je prijetno. Blagej duši svetila večna luč!

Š General in kapelan. Nesrečni general Benedek prišel je svoječasnno na Slatino. Tu so se ga letovičarji ogibali. Imenovanec pa je priložnostno izvedel za izobraženost kapelana Kočvarja, o katerem poročamo zgoraj, ter si jo je izvolil za navadno tovarišijo. Kapelana so kot prijatelja zgodovine zanimali podatki iz minole vojske ter si je črtice zapisaval. Čez nekoliko časa se je pa začelo preiskavati, s kom vse da general občuje. Ko je kapelan Kočvar zažvedel, a nikdar nikomur ni maral škodovati, je to povzročilo, da je v ogenj vrgel vse zapiske o nesrečnosnej vojski in njegovem generalu.

Š V Maribor je prišel v soboto vlč. o. Krizostom Luft, generalni vizitator frančiškanske slovenske pokrajine. Redovni provincijalni kapitel bode 28. julija v Ljubljani.

Š Utopljenki v Hudinji pri Celju. Utopljenki se pišeta Marija Jelenko in Marija Medveš, prva stara 15, druga 20 let. Medveš je prišla iz Konjic obiskat svojo prijateljico Jelenko, s katero sta se domenili, da gresta v Trst služiti. V soboto popoldan sta se šli v Hudinjo kopat na nevarnem peščinem svetu, kjer jima je tal zmanjkalo. Ker nista znali plavati, sta utonili, ne da bi kedo to opazil.

Š Suspendirani notar. Višje deželno sodišče v Gradcu je suspendiralo od službe notarja v Kirchbachu, Alfreda Werta, ki ima, radi raznih nerednosti.

Š Celjski mestni nemški mlin dela z velikim naporom, da bi za svoje smradljive izdelke pridobil tudi med Slovenci kaj odjemalcev. Sedaj pošilja po Kranjskem svoja nemška priporočilna pisma, v katerih naznanja, da je potnik tega nemškega podjetja Emil Kronasser. Podpisani so na pismih Lenko, Bathes, Mihelčič, Jeschounigg in Rakusch. Pametni ljudje pošiljajo ta nemška pisma nazaj.

Š Umrl je v Mariboru trgovec Mat. Sterger.

Š Moža umorila. V Marija Celju je Katarina Hüssl umorila svojega moža. Morilklo so zaprli.

Š Z druzega nadstropja je skočila, ne da bi se kaj ranila, v Ljubnem na Gorenjem Štajerskem zblaznela deklica Terezija Vodnik. Oddali so jo v blaznico.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. junija.

„Inteligenca“ psuje. Seveda je zbenela „Narodova“ „inteligenca“ zaradi našega sobotnega članka. V svoji onemogli jezi, psuje in zmerja tako, da le potrjuje uničevalno sodbo; ki se je izrekla o njej. A „Narod“ se je postavil na drugo stališče, kakor Njega ekselencija baron Hein. Dočim ta navedene besede taji, pravi „Narod“, da „še je to izpregovoril, je govoril kakor slepec o barvah“. No, gospod baron Hein ni „slepec“, ampak je imel v najtesnejši politični zvezi dovolj prilike, spoznati liberalno „inteligenco“ in njene želje. Nam se pa

zdi, da „Narod“ besni samo zato, da se ne bi ustanovitev nekaterim njegovim pristajšem tako zaželenega zavoda preprečila. „Narodove“ psovke so le podpora k prošnjam mešetarjev s človeškim mesom. Videli bomo, kaj bo ukrenil baron Hein, ker v njegovih rokah je zdaj odločitev!

Za župnijo Črmošnjice je od kneza Karola Auersperga prezentiran č. g. župnik Jakob Lebar.

Jako olinčen vzgojitelj mladine je nadučitelj Ivan Malnaric pri Sv. Križu pri Kostanjevici. Ta si daje v „Slov. Narodu“ s popolnim podpisom sledeče pravno izpričevalo: „Kot fantje smo vasovali in ljubili... V svojih ljubavnih razmerah se nisem seveda nikoli posvetoval s kakim kaplanom ter nisem nikoli nobenega prosil za dovoljenje, ali smem to ali ono žensko bitje ljubiti.“ Redovnike imenuje ta liberalac „svinjske ljudi“. Priporočamo takega vzgojitelja mladine v primerno vpoštevanje dež. šolskemu svetu.

— Skupščina „Legge nazionale“ je bila v nedeljo v Tridentu. Skupščina se je izjavila za laško vseučilišče v Trstu ter odklonila vse druge poizkuse rešiti to vprašanje. Pred Dantejev spomenik je bilo položenih 50 vencev. Zvečer je bil koncert igralcev na mandoline. Med značilnimi zanimivostmi omenjamo sledeče: Pred Dantejevim spomenikom so godbe igrale marseljezo in himne Mamelija, Trsta in Tridenta. Ubogi Dante! Takih pesmi on ni zažulil! Pri shodu je bilo 200 zastopnikov (po italijanski štetvi!) 84 podružnic. Pred sednik Taddei je tožil, da so Italijani zatirani; posebno Slovani kličejo: V morje z Italijani! Pozivljal je k večji požrtvovalnosti za „Leggo“. Blagajnik adriatskega oddelka se je pohvalil, da se tu množe dohodki. Leta 1901 je bilo dohodkov 85.205 K 73 h, leta 1903. pa 107.493 K 75 h. Društvo se je varovalo, naložiti preveč denarja v posloplja, in sedaj znaša njegovo denarno premoženje 304.388 K 94 h, za 22.161 K 26 h več, kakor lani. — Sklenili so resolucijo za italijansko vseučilišče v Trstu. Pri banketu je govoril tržaški jud Venetian, ki je med drugimi neslanostmi trdil tudi, da cerkev zatira italijanski značaj Trsta (!).

— Brat hotel bratu glavo odsekati. V Pleševici pri Brezovici je poškandal železniškega delavca Franca Kavčnika njegov brat Anton, hoteč mu s koso odsekati glavo. Udarac je Franc Kavčnik prestregel z roko, v katero se mu je kosa zarezala do kosti.

— Stavka zidarjev v Trstu se je pričela. Stavka 3000 zidarjev; 250 delavcev je zapustilo mesto.

— Ponesrečeni „ofreht“. V Rovih pri Kamniku sta Janez Rode in Franc Kočar županu napravljala „ofreht“. Pri tem sta se posluževala tudi topičev, katerih eden se ni hotel vžgati. Sla sta topič bližje pogledat, v trenutku je pa topič počil. Rode in Kočar sta bila težko poškodovana po obrazu.

— Isprememba pri pobiranju voz-nih listkov. Na južni železnici nič več ne trga jo tour in retour vozne listke pri dohodu vlakov na dvoje. Uprava je pričela baje sumiti, da se neke vozni listki, ki se oddajo, zopet pošljejo isti dan nazaj ter jih potem uporabljajo drugi ljudje.

— Rezervisti klicani bodo v dveh oddelkih, in sicer 21. avgusta k 13. dnevi, in 25. avgusta k 16. dnevi orožni vaji. Dan prihoda in odhoda pa ne štejeta k vaji. — Konec vaji je 10. septembra; na slednji dan, morda tudi šele čez dva dni, odpuščeno bo poleg rezervnikov tudi ostalo moštvo po končani triletni službi.

— Mrtev pod vozom. Kovač Janez Kocjančič s Hraskarjev, okraj Logatec, in posestnikov sin Jakob Pavlin iz Kremenice sta vozila 7. t. m. deske. Voz se je prevrnil na Kocjančiča. Predno je došla pomoč, je Kocjančič pod silno težo umrl.

— Jesenske vojaške vaje. V Ljubljani nameščen 1. batalion domačega pešpolka odide 1. julija na Rakek in Unec, potem se vrne v Ljubljano, a dne 28. julija se odpelje v Celovec. Večje vaje bodo letos zopet na Koroskem, in sicer med Rožekom, Podkloštrom, Smohorjem in Beljakom do Feldkirchena. — Zaključne vaje vrše se v okolici Celovca.

— Pogorela je 13. t. mes. popoldne hiša in hlev posestnika Janeza Bezaljaka v Mrzlem logu, občina Črni vrh v logaškem okraju. Stole je 3000 kron.

— Učiteljci ustrelili skozi okno. Neki dolejš neznan zlikovec, katerega orožniki pridno iščejo, je na Dovjem ustrelil v okno stanovanja učiteljice Marije Janša. — Kroglija je razbila okno, vendar ni imela več moči prodreti v sobo.

— Izseljevanje. Brzoparnik „La Savoie“, francoske prekomorske družbe, (zastop potovalna pisarna Ed. Smarda v Ljubljani),

je odplul iz Havra 11. junija in sredično dopel v New York 17. junija. Vozil je 6 dni 7 ur. — Izseljevalna komisija v New Yorku je odredila, da od sedaj naprej, mora vsak potnik pred izkroanjem v New Yorku, pokazati deset dolarjev denarja, brez izjeme, ako ima isti prasto vozno karto ali pa, da ima sorodnike v Ameriki ter tudi ako potule samo do New Yorka.

— Hrvaške novice. Madžarski terorizem. Občinski zastop v Delnicah je razpuščen, ker se je izjavil za — finančno samostojnost Hrvaške. Vsi shodi, ki so se izjavili za finančno samostojnost Hrvaške, so bili razpuščeni. Z nasilstvi hočejo Madžari udustiti glasove hrvaškega naroda. — Demisija. „Oborož“ poroča, da bo minister za Hrvaško pl. Czeh te dni demisioniral. Njegov naslednik bo baje nadžupan grof Zichy. — Stavka rudarskih delavcev v rudokopih Siverič, Velušič v Drnišu se je začela. Stavka 1000 delavcev. — Hrvaški dijak v Gradcu so imeli shod, na katerem so se izjavili za finančno samostojnost Hrvaške ter protestirali proti resoluciji nemških graških dijakov, ki so nastopili proti pravičnim zahtevam hrvaškega dijaštva. — Pravila „Zveze hrvaških sokolskih društev“ so potrjena. — Narodni dar Fr. Kuhača. „Društvo umjetnosti“ namerava zbrati za skladatelja Fr. Kuhača povodom 70letnice njegovega rojstva naroden dar. Kuhač živi sedaj v bedi. — „Matica hrvaška“ javlja, da kosti njenega dobronika l. 1903. na Dunaju umrlega trgovca Sidona Berkicia, oreplejo 22. t. m. v Sisek.

— Velika nesreča na delu. 40letni težak Mihael Gšpersič, uslužben v čistilnici riža pri sv. Savi, se je težko ponesrečil na delu. — Okolu 5. ure je imel opraviti pri nekem stroju. Pri tem pa mu je prišla leva roka med dve zobati kolesi, ki sta mu jo pri tem grozno strli.

— Strašna nesreča na južni železnici. O nesreči, ki se je zgodila med postajama Kresnice in Laze v bližini Šuvajnice št. 614 in o kateri smo včeraj poročali, se še poroča, da sta bila ponesrečena kmeta posestnik Janez Zavrl in Mat. Lončar iz Kresnic oziroma Kresniškega vrha. Konja so dobili pozneje nepoškodovana na znotranji strani zaprte pregraje. Kmeta sta skoro gotovo na vozu spala. Prejšnji dan sta pripeljala drešnje v Ljubljano ter sta se vračala s praznim vozom domov. Sedaj nastane vprašanje, kdo je kriv te nesreče. Čuvaj ne, pač pa oni, ki so uredili pregraje tako, da če se pregraja nakrat zapre in je voz še na tiru, nima voz dovolj prostora, da bi se umaknil s tira. Med pregrajo in železniškim tirom bi moralo biti povsod dovolj prostora.

— Prisilne razprodaje v Avstriji l. 1903. Leta 1903. je bilo v Avstriji nad 22.000 prisilnih razprodaj. Vrednost za razprodajo namenjenega blaga so cenili na 8.098.735 kron, prodano je pa bilo za 5.560.315 kron.

— Drava je prestopila bregove pri Gornjem Dravogradu. Stanovanja ob reki ondi ljudje zapuščajo.

— Matura na gimnaziji na Sušaku se je vršila te dni. Maturiralo je 36 dijakov, ki so vsi napravili izpit z ugodnim uspehom. Med maturanti sta bila tudi dva Slovenca, g. Vladimir Breskvar, sin faktorja Blaznikove tiskarne, g. Svito-slava Breskvarja in gospod Vekoslav Jenič.

— „Živinski vozovi“. Pod tem naslovom smo dne 21. maja objavili poročilo, da je prišlo z Bleda na jeseniški kolodvor več ljudi, ki so hoteli na sv. Višarje. Mnogo jih je moralo iti peš, ker ni bilo dovolj železniških vozov, drugi so se morali voziti v „živinskih vozovih“. Z ozirom na to poročilo smo od c. kr. ravnateljstva drž. železnic v Beljaku dobili pojasnilo, da pač pride vsako leto na isti dan okoli 200 romarjev, za katere naroče več vozov. Letos pa jih je prišlo okoli 400, ki niso dobili prostora v petih, iz Ljubljane naročenih vozovih. Zato naj bi v takih slučajih vedno preje naznanili postaji na Jesenicah ali v Ljubljani, koliko oseb približno pride, da jim pripravijo dovolj vozov.

— Zemlja se je posula. Radi neprestanega deževanja se je 11. t. m. posula blizu koče Marije Kos v Podborštu-Pesjaku zemlja proti prazni hiši Alojzija Košitja ter potegnila s seboj tudi kravji in svinjski hlev posestnice Kos. Občinski urad je ukrenil potrebno, da se prepreči nadaljna nezgoda.

— Ponarejen denar. 30. maja je prišel posestnikov sin in pismonoša Matija Simšič iz Mrzlega polja, občina Postojna, k tamkajšnji davkariji, da plaša davke. Tu pa so spoznali, da je tolar za 5 K ponarejen. Ta je iz kovine „Britannia“, je lažji ter pi-sava na njem ni dobro ponarejena. Preiskava je dokazala, da je ta denar izdala 20. maja 1904 postojnska posojilnica in branilnica. Dalje ni bilo mogoče zasledovati cele stvari. Ker ni izključeno, da je prišel ta novce iz kakšnega drugega okraja, se cela stvar natančno preiskuje.

— Novice iz Amerike. Železnica je povzila v Clevelandu našega rojaka Alojzija Rodina. Pokojni je doma iz Dobriča, star 38 let. V domovini zapušča mlado vdovo. — Ločitev zakon v 71. letu starosti. Dr. Andrej R. Robinson je v New Yorku živel s svojo boljšo polovico nad 50 let v polnem miru in soglasju. Sedaj ga pa njegova 71 let stara žena toži radi neke 40letne vdove na ločitev zakona. — Nesreče naših rojakov. Iz Broughtona, Pa., se poroča, da je tamkaj v premogovnem rovu ponesrečil rojak Miha Tomše, star 33 let, doma iz Češnjice na Dolenjskem, kjer ostavlja soprogo in dvoje nedolžnih otrok. V Wilkes-barre, Pa., bi skoraj ponesrečil rojak Ivan Sabolik, ki je padel v 150 ševljev globoko votlino. Po večurnem naporu so ga rešili. — Slovenska predstava v Clevelandu. Dramatično društvo v Clevelandu, Ohio, je priredilo v nedeljo dne 12. junija t. l. dramatično predstavo z uporištvijo veseloigre: „V Ljubljano je dajmo.“ — V staro domovino je prišel iz Jolietta po važnih opravkih Jos. Gričar, poslovodja ondote mešdanske združene godbe. — Osebnosti. Iz Ely, Minn., poročajo: Med mestnimi odborniki v našem mestecu so trije Slovenci, g. Skala, Govže in Bukovec. Naš rojak J. Lamut postal je redar za mesto Ely. G. J. Zorman, bivši organist slovenske cerkve na Calumetu in potem na Ely, sprejel je službo organista pri novi hrvaški cerkvi v Clevelandu. O. G. Zorman je znan kot dober organist in pevovodja. — Ceneje izdelovanje jekla. „Herald“ poroča, da je James Cayley našel nov ceneji način izdelovanja jekla. Njegov način je modifikacija Bessemerjevega načina.

Ljubljanske novice.

Zastopnika srbskega dijaštva in Ljubljani. Z današnjim popoldnevom poštним vlakom sta se pripeljala v Ljubljano srbska akademika g. filozof Gliša Elezovič in jurist g. Ljubom. Nesić vabiti Slovence na jugoslovansko umetniško razstavo in dogovarjati se s slovenskimi akademiki o času in vsopred kongresa jugoslovanskega dijaštva v Belemgradu. Na kolodvoru ju je pozdravilo slovensko dijaštvo. Ob 2 uri popoldne se je vršil na čast gostoma banket v „Narodnem Domu“, na večer pa je častni večer gostoma v Svicariji.

Vabilo k vrtni veselici, katere se priredi na korist blagajne „Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem“ v gostilni „na Osojah“ na ljubljanskem gradu v nedeljo, dne 26. junija t. l. Spored: Godba, petje, šaljiva pošta, kegljanje na dobitke i. dr. — Iz prijaznosti sodeluje slavno pevsko društvo „Slavec“. Svirala bode popolna društvena godba. — Začetek ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 40 h. — V znak dobrodelnega namena se darila in preplačila hvaležno sprejmejo. — K mnogobrojni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

Primarij g. dr. Vinko Gregorič je za nekaj dni odpotoval v zdravilišče Lipik.

G. Iv. Hladnik ponesrečil. Posestnika g. Iv. Hladnika so včeraj pripeljali v Ljubljano. Blizu Mokronoga so se mu splašili konji. G. Hladnik si je nogo zlomil, tudi njegov hlapec si je zlomil nogo.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer na vrtu hotela „Lloyd“ društveni koncert. — Začetek ob 8. uri zvečer. Člani so prosti vstopnine, ne-člani plačajo 40 vin.

Hudomušen naročnik. Neki Ljubljčan je dal krojaču svoje hlače popraviti. Dogovorjeni rok je že davno minul in krojač se ni prikazal. Kar dobi krojač naslednje pismo:

Oj, preljubi moj krojač!
Kaj počel bsem zdaj brez hlače?
Ste li name pozabili?
Ste v Ameriko ušli?
Ste li hlače mi zapili?
Da Vas od nikoder ni.

Drugi dan je krojač zmagonosno prinesel popravljene hlače v dokaz, da je ni odkuril v Ameriko in hlače tudi ni sapil.

Breskve so včeraj pričeli prodajati na tukajšnjem sadnem trgu po 1 K 20 vin. kilogram.

Tatvine. Pekovskemu pomočniku Janezu Schitlerju na Rinski cesti je bilo včeraj ukradenih 32 kron. — Posestniku Janezu Žagarju iz Prezida je bil dne 19. t. m. ukraden v neki gostilni njegov ameriški kovček.

Zahvala. Slavno predsedništvo dijaške in ljudske kuhinje v Ljubljani! 18. t. m. napravil sem s 70 učenci dolske ljudske šole izlet v Ljubljano, da si ogledamo znamenitosti lepega mesta. Obedovali smo v dijaški in ljudski kuhinji in bili izborni pogoščeni. Pozdravili so nas prav priščno predsednik g. August Drese, predsednica g. Josipina Kos in mnogo dam omenjenega zavoda. Nato je zasedla mladina omenjena jim prostore v obednici ter se okrepčala z najokusnejšim jedilom. Urno so nam potekale ure v gostoljubni hiši in s težkim a

hvaležnim srcem smo sapustili prijazno obednico in vrlo predtojništvo. Tem potom izrekam slavnemu predsedništvu ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje najtoplejši zahvalo za prepričen sprejem in gostoljubno postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem. — Ivan Zupan, vodja ljudske šole.

Kršćanska ženska zveza priredi v četrtek (23. t. m.) izlet na žalostno goro pri Preserju. Odhod iz Ljubljane ob 4.55 zjutraj s poštnim vlakom. V romarski cerkvi bosta 2 sv. maši, popoldne litanije. Povratek ob 5. uri popoldne iz Podpeči po dolnu v Ljubljano. — K mnogobrojni udeležbi najljubšeje vabi odbor.

Zaročil se je gospod Albert Kolman, črkostavec, z gđ. Pavlo Zdešarjevo

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Stroški za kronanje kralja Edvarda znašajo, kakor poroča „Berl. Tagblatt“ iz Londona 8.760.000 K. — V spanju je padel skozi okno. Kakor poročajo iz Trsta, je zaspal 16. t. m. pri oknu 25letni sprevodnik cestne železnice I. S. ter v spanju padel na ulico. Ponesrečence se je nevarno poškodoval. — Glavo je razbil svoji ženi in hčerki, ko sta spali kmetovalec Siler v Zürichu. Nato se je obesil. — 144 kilometrov v eni uri je znašala največja hitrost pri avtomobilni dirki Gordon Bennet. — Prvi odvetnik v talarju pred sodiščem. K 20. t. m. se vršedi porotni obravnava na Dunaju proti Danelovskemu ki je bil obtožen, da je umoril v Čikagi svojo teto, je prišel zagovornik prvič v talarju. — 84letni samomorilec. Iz Tepla poročajo: Dne 19. t. m. je skočil v vrtni vodnjak 84letni zasebnik Engelbert Fischbach ter utonil. Neozdravljiva bolezen, za katero je bolehal 20 let, ga je gnala v smrt. — Železnico so oropali. Iz New Yorka poročajo: V bližini Bearmutha v državi Montana so napadli zakrinski roparji vlak ter ukradli 65.000 dolarjev.

Književnost in umetnost.

* Novo češko opero „Sedlak soym papem“ je uglasbil Oskar Nedbal.
* Operni pevec g. Bučar, naš rojak, je sprejel engagement na dvornem gledališču v Weimarju.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Gosp. Franc Ludvik nabral od omizja, prisostujočega novoporočencema Ljudevitu in Leopoldini Spilar, 9. K.

Bivši srbski minister obsojen.

Belgrad. Sodišče prve instance je obsodilo Todorovića radi pomeverjenja na 18 mesecev ječe ter na povračilo 39.822 dinarjev z 12 odstotnimi zamudnimi obresti od 24. januarja 1904 dalje. Ko je bila sodba razglašena, je rekel Todorović: „Mislim, da bo ves svet videl, da sem bil nepostavno obsojen. Obžalujem, da sem v zagovoru varoval Sfkovića. Dalje tudi obžalujem, da sem mislil, da bo sodišče pravično.“

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 21. junija. V tukajšnjih vojaških krogih z veliko napetostjo pričakujejo nadaljnjih vesti z bojišča. Danes ali jutri pričakujejo, da se vrši velika bitka Rusov pod osebnim vodstvom Kuropatkinovim z japonskimi četami generala Oka, kateremu je Kuroki poslal na pomoč svojo rezervo. Kuropatkin je ravnal po določilih iz Petrograda, la se je pričel pomikati proti jugu. Pri Kaipinu stoji 30.000 Rusov.

Petrograd, 21. junija. (Kor. urad.) Kuropatkin brzajavlja carju z dne 19. t. mes.: Na črti Saimaci-Fenvančen so Japonci ustavili prodiranje ter zapustili že nekaj severno od Fenvančena zasedenih točk.

Petrograd, 21. junija. (Kor. ur.) Generalni poročnik Saharov poroča: Od dne

16. t. m. je opaziti, da Japonci na treh cestah iz Siujana prodirajo proti Haičenu oziroma Dašičav u. Zadnje dni so naše predstraže imele praske z japonskimi. Mrtvih je bilo v teh bojih 10 Rusov.

Petrograd, 21. junija. (Kor. urad.) Stakelberg poroča, da Japonci še niso od Vafankova prodrli dalje. Razvijajo se v črti Vafankov Fučov. Natančnih podatkov o izgubah pri Vafankovu še nima. O izgubah prve sibirske strelske divizije se poroča: 33 častnikov mrtvih, 81 častnikov ranjenih, 613 vojakov mrtvih, 1767 ranjenih. 664 jih je ostalo na bojišču mrtvih, deloma ranjenih.

London, 21. junija. Stakelberg je pri Kaičevu zopet zbral svoje čete.

Tokio, 21. junija. (Kor. urad.) Ruske bojne ladje se danes niso pojavile v Korejski morski cesti. Tu so mnenja, da so Rusi odpuli proti severu. Skupne izgube Rusov pri Vafankovu znašajo 10.000 mož.

Tokio, 21. junija. (Kor. urad.) Maršal Ojama je imenovan glavnim poveljnikom japonske armade v Mandžuriji.

London, 21. junija. V Mukden je prišel načelnik kozakov od reke Jalu. Kozaki so v severni Koreji uničili mnogo japonskega provianta. Japonci so si tam hrbet jako slabo zavarovali in kozaki so jim pretrgali brzajavne zveze ter razdrli nekaj mostov.

Variava, 21. junija. 300 tu bivaajočih rezervnih častnikov je dobilo povelje, da morajo na bojišče. Za ureditev domačih razmer imajo časa le pet dni. Večinoma so oženjeni in očetje.

Dunaj, 21. junija. Bolezen se je Streymayerju poslabšala. Izgubil je zavest.

Dunaj, 21. junija. Danes so tu v cesarjevi navzočnosti blagoslovili temeljni kamen nove vseučiliške klinike in nove splošne bolnice. Občinstvo je cesarja burno pozdravljalo.

Praga, 21. junija. Danes se vrši tu sestanek mladočehskih državnih in deželnih poslancev. Razgovor je o bodoči taktiki in stališču čeških poslancev.

Reka, 21. junija. Danes ponoči je v tukajšnji luki divjal velik požar. Pogorelo je neko skladišče. Škode je 300.000 kron. Več poslopij in parnik družbe „Adria“, „Jokai“, je bilo v nevarnosti. Končno se je posredilo, požar lokalizirati.

Reka, 21. junija. Stavkujoči rudarji v Siveriču so porušili perivoj upravitelja Stegla.

Zagreb, 21. junija. Mažaroni kandidirajo v velikogoriškem okraju v sabor Nikola Hribarja. Včeraj je bilo zopet zaplenjenih več opozicijskih časopisov.

Pizen, 21. junija. V Skodovi tovarni se je danes zgodila strašna eksplozija. 230 metrov na okoli je vse razbito. K sreči se je eksplozija zgodila v času, ko še ni bilo delavcev v tovarni. Ranjeni so samo trije delavci.

Dunajska borza

dné 20. junija.

Skupni državni dolg v notah	99.70
Skupni državni dolg v srebru	99.70
Avstrijska zlata renta 4%	118.20
Avstrijska krona renta 4%	99.30
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	90.80
Ogrska zlata renta 4%	118.05
Ogrska krona renta 4%	97.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88.85
Avstro-ogrske bančne delnice	16.20
Kreditne delnice	640.—
London vista	239.35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.90
20 mark	23.46
20 frankov	19.—
Italijanski bankovci	95.—
C. kr. cekini	11.31

Enega ali dva

čvrsta mizarska učenca

sprejme mizarski mojster L. Widmajer ob vogalu Resljeve in sv. Petra ceste. Vnanji imajo prednost.

1074 2—1

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji srčni tlak 736.0 mm

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebe	Podoba v 24 urah v mm
20.	9. zveč.	738.0	17.3	sl. jvzh.	del. obl.	
21.	7. zjutr.	738.5	15.1	sl. jug		0.0
	2. popol.	737.3	25.2	sl. vzjvz.	jasno.	

Srednja včerajšnja temperatura 17.9°, norm. 18.3°

Svilila prostorna prodajalna

v živahni ulici se takoj odda v najem. Več se izve v Židovski ulici št. 5.

1058 3—3

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezni od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino.

949 18

Nastavite povsod ameriško nastave za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:

EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Mizar

Isče 1054 6—4

strugarja (draksler)

s trajnim delom. Službo je nastopiti takoj. Kje, pove upravništvo „Slovenca“

Mejnarodna panorama,

1—1 Ljubljana, Pogačarjev trg. 1077

Razstavljeno le do sobote, 25. junija:

Velezanimivo potovanje

od Heba do Prage.

Kupi se več sto metrskih stofov dolgih bukovih drv.

1075 3—1

Josip Turk ml. Radeckega cesta 3.

Spreten gostilničar

oženjen, se išče za takojšnji nastop

1072 3—2

za veliko restavracijo

tik železniške postaje, katera je popolnoma novo moderno urejena in z vsemi potrebščinami preskrbljena.

Pogoji jako ugodni. — Več se poizve v upravništvu tega lista.

Cenjeni sejmarji „Rožne doline“!

Na obče velikanskem obisku našega sejma se vam vsem skupaj najpristrčneje zahvaljujemo ter prosimo oprostiti, ako se je pripečila kaka nerednost glede postrežbe. Pazila bova odslej, da bova vsakemu gostu postregla najbolje s pristno pijačo in poljubno izborno jedjo.

Rožna dolina, dné 20. junija 1904.

Marija in Martin Podgorelec.

1076 1—1

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wellzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelsasse 2.

Kakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri krehanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krehanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 343